

Sprzęgamy liczby

a) Uzasadnij, że jeśli liczba $\sqrt{2}$ jest pierwiastkiem wielomianu stopnia wyższego niż 1 o współczynnikach wymiernych, to liczba $(-\sqrt{2})$ także jest jego pierwiastkiem.

b) Uzasadnij, że dla każdego $n \in \mathbb{N}^+$ liczba $(2 + \sqrt{3})^n + (2 - \sqrt{3})^n$ jest całkowita.

c) Czy istnieją takie liczby naturalne $m; n > 0$, że $(2 + \sqrt{5})^m = (3 + \sqrt{5})^n$?

d) Czy istnieją takie liczby naturalne $m; n > 0$, że $(7 - \sqrt{2})^m = (7 + \sqrt{2})^n$? Zero nie jest liczbą naturalną.

Rozwiązania:

a) Mnożymy wielomian przez odpowiednią liczbę całkowitą dodatnią otrzymując wielomian, o całkowitych współczynnikach, którego liczba $\sqrt{2}$ jest również pierwiastkiem. Ponieważ $\sqrt{2} = 0 + 1 \cdot \sqrt{2}$, to na mocy podanego twierdzenia liczba $0 - 1 \cdot \sqrt{2} = -\sqrt{2}$ jest także pierwiastkiem tego wielomianu.

b) Wystarczy pokazać, że $\bar{z} = z$. Istotnie:

$$\bar{z} = \overline{(2 + \sqrt{3})^n + (2 - \sqrt{3})^n} = \overline{(2 + \sqrt{3})^n} + \overline{(2 - \sqrt{3})^n} = (2 - \sqrt{3})^n + (2 + \sqrt{3})^n = z$$

c) Mamy $\overline{(2 + \sqrt{5})^m} = \overline{(3 + \sqrt{5})^n}$, czyli $(2 - \sqrt{5})^m = (3 - \sqrt{5})^n$. Zatem

$$(2 - \sqrt{5})^m (2 + \sqrt{5})^m = (3 - \sqrt{5})^n (3 + \sqrt{5})^n$$

$$\left((2 - \sqrt{5})(2 + \sqrt{5}) \right)^m = \left((3 - \sqrt{5})(3 + \sqrt{5}) \right)^n$$

$$\left(2^2 - (\sqrt{5})^2 \right)^m = \left(3^2 - (\sqrt{5})^2 \right)^n$$

$$(4 - 5)^m = (9 - 5)^n$$

$$(-1)^m = 4^n$$

Co dla $m; n \in \mathbb{N}^+$ jest niemożliwe.

Odpowiedź: Takie $m; n$ nie istnieją.

d) Załóżmy, że takie $m; n \in \mathbb{N}^+$ istnieją. Ponieważ $1 < 7 - \sqrt{2} < 7 + \sqrt{2}$, to $m > n$. Po zastosowaniu sprzężenia mamy $(7 + \sqrt{2})^m = (7 - \sqrt{2})^n$, skąd $m < n$, bo $7 + \sqrt{2} > 7 - \sqrt{2} > 1$. Mamy więc sprzeczność.

Odpowiedź: Takie $m; n$ nie istnieją